

Tady je Matěj Skalický a tohle je Vinohradská 12.

Razantější škrtý v letošním rozpočtu.

Letošní květnový schodek je nejvyšší v Novodobě České historie.

Minister financí s vyněkstaňu na SODS chce proto ještě leto zaistit úspory ve výši 20 miliard korun.

Ne musíme čekat s tím a bychom stížili podobozní videostát na první letošního roku a můžeme začít ne.

V kabinet by mohl konkrétní škrtý na letošní rok zveřejnit během léta.

Škrtý, škrtý a zase škrtý jeden úsporný balíček nestačí.

Minister financí řeší, kde dál užetřit.

Mezi tím se prohlubuje schodek a ODS se přebírá voliče opoziční ano.

A tak se nabízí otázka. Zvládá zbyněk Stanjura svou roli.

Tam se ekonomického novináře jíří ho nádoby.

Dnes je úterý 13. června.

Dobrý den, vítejte ve Vinohradské 12.

Dobrý den, díky za pozvání.

Vy jak moc nezáviděního dné situaci podle vás se teď ocitá minister financí z ODS-ky.

Zbyněk Stanjura.

Myslím, že to není úplně dobré. Myslím, že nezáviděního dná určitě je.

A máte da stále důvěru podle vás premiéra Petra Fiali své ostranického kolegi?

Na vane kto vypadá, že rozhodně.

Samozřejmě, že má mojí plnou důvěru.

Oni dvoří takový sehraný tandem už delší dobu.

Co se děje v zákulisí, to samozřejmě úplně nevíme.

Ale odhodnul bych žádno.

To je, že se snaží dá do pořádku, veřejné finance, státní rozpočet.

Že na něj ještě na vládě nekřičel třeba?

To je klidně možné.

Já se ptám i kuhli tomu, že se objevilo v mediální prostoru,

že Petra Fiala nejde pro ostreslo daleko.

A jsou to tedy jenom věci, které jsem četl od komentátoru od různých asi insiderů.

Ale tak jestli už došlo třeba i na spor mezi premiérem a ministrem financí.

Nevím, na vane kto zatím vůbec žádným způsobem nevyublalo nějaký takovýhle spor mezi touhle dvojící.

Jak jsem říkal, oni prostě spolu spolupracují Ford S už delší dobu.

Premier, minister financí z jedné strany.

Já myslím, že v té vládě si hodně pomáhají, že hrají jeden na druhého, že je to prostě se na nádvojice.

Takže děvěl bych se, kdyby měl minister financí nějak skončit nebo padnout v té chvíli.

Myslím, že to musí premier Petra Fiala nějakou dobu dohrát ještě přeneměším tohle kolo.

Uvidíme výhledově, pokud se nepodaří tu zatačku vybrat, všechno je možné.

Přišel tedy čas jeho konce i přesto, že je možné, že i k vůliněmu odéska teď strácí v průzkumech na ano.

Narážím teď třeba na poslední kantar, který potvrdil to, že ano roste, že by vyhrálo suveréně příští volby a že nabírá právě i na úkor odés.

Nabírá pár bodů, tam je ve Prospych ano, které přebrali odés.

Netrovnul bych si tvrdit, že je to přímo vina ministra Staniury.
V těch průzkumech jsou i neprůzkumi popularita, nepopularita.
Tam vede premier Petra Fiala, aby něk z Staniura se tam objevuje až někdeniš.
Chci jenom říct, že myslím si, že nějak opticky, že by minister Staniura vyčuhoval jako nějaký vyník všeho.
Myslím úplně není, že ani politicky by si Petra Fiala nějak zvlášť nepomohl, kdyby minister financí vyměnil.
Na více nejsem si úplně jistý, jestli má nějakou relevantní náhradu.
Jsme ale v situaci, kdy máme tedy historicky největší schodek, rekordní.
Je tu silně kritizovaný konsolidační balíček a to silně kritizovaný je v mnohau hledach ještě eufemismus.
Vysledujeme celhání hospodářské politiky vlády.
Tři procenta, které jste sníželi potraviny, tak ti si prostě nechají tě obchodník.
To je černý čtvrtájk pro tuzemské podnikatele.
To není idealový, to je dykta.
Nesou hlasím s tou vyšší daní z nemovitostí.
I ministři by si měli uvědomit, jak si lidem žije, za jaký pedí se žijou.
Za měta čáska těch škrtačících sedotací je velmi mala.
Minister Staniura, minister financí naprosto celhává.
Kostředobodem je minister financí.
Jak se k tomu všemu Zběniek Staniura vlastně dostal?
Zběniek Staniura je takový stranický rutinér, pragmatik dlouhou dobů.
Postupně stoupal vode z náhodu.
Na začátku v 90. letech podnikal, takže zřejmě kdo podniká,
tak je erudovaný ekodom nebo aspoň to tak funguje v té vládi.
Byl dlouho primátorem opavy, potom dělal v nečasově vládi
minister dopravy už jednou, takže má zkušenosti ze všech možných stran.
Na mě působí jako někdo, kdo není zatížen ideologii.
Prostě se chová tak, co je potřeba dělat, co se bude voličům líbit, nebude.
Myslím, že v tom umí docela prakticky chodit.
Dlouhou dobů dělal šefa poslancu ODS.
Potom v roce 2020 na velkem kongresu ODS,
kde se připravovali těsně před covidem už pomalu na převzetí vlády,
tak tam náskočil náhodou jako náhradník do pozice místo před sady strany.
O té době myslím, že si sedli s Petrem Fialou
a už té kampani spolupracovali potom a vytvořili takový tandem,
který funguješ do dneška.
A on má jako nějaký ekonomický background kromě toho,
že tedy podnikal nebo jeho vzdělání?
Vystudoval vrně elektrotechniku i fakultu.
Ale ne, já jsem do předtím myslel trochu jako vtip,
že kdo podniká, tak v ODS je kvalifikovaný na to dělat ekonomické věci.
Takže jako vystudovaný ekonom není, ale myslím si,
že se orientuje v těch základních věcích docela dobře

a hlavně má jako politické instincty napravo taky dobře.
Takže myslím, že to, co kolem sebe vidíme,
rozhodně není nic, co by vycházilo z nějakého neznalosti toho,
jak funguje ekonomie.
Je to složitá ekonomická situace a politická taky.
Takže to je i ten důvod,
proč si myslíte, že si ho petrřiala do té vlády?
Vybral ne, nutně, že by k tomu měl nějaké širší vzdělání,
ale že ví, jak se orientovat v tom politickém prostoru
a jak třeba i komunikovat, což je důležitá součást politiky
a je to jedna z věcí, kterou nejenom veřejno stali odborníci kritizová práve
tuto vládu za to.
Já si myslím, že si ho vybral prostě, protože mu věří,
že si spolu sedli a to je celé,
a teď ten vztach prochází nějakou z kouškou,
jejíš výsledku vidíme.
S kým se minister Stanura tedy radí?
O těch ekonomických záležitostech.
Jak vymýšlí ty nazvů to reformami,
které teď oznámil, které teď bude prosazovat?
Má malý tým ekonomu na ministerstvu financí,
teď se si ho posílil o bývalého více guvernéra
centralní banky Marka Moru,
což je člověk, který nabral spoustu zkušeností
v centralní bance s tím, jak ekonomika funguje.
Pohyboval se drží v evropských strukturách,
výzdatný vědnaváč, takže to myslím,
že bude velká posila.
Je náak, kde má kolem se ve nějaký nadupaný tým ekonomů,
od těch si vláda drží taky trochu odstup.
Víme, že koncelerční baliček vznikál tak,
že skupina ekonomů z národní ekonomické rady
něco připravila na podzim a vládesi z toho
pak potom vybídala jenom to, co se jí hodilo,
nebo to na čem se dokázala schodnout.
Myslím, že v těch věcech se rozhoduje
hodně politicky, hodně tím instinctem
spíš, než že by vložně si vzal
správu odbornou od OECD, nebo od nervu.
A že bys to začal.
A tam si vybral, co je potřeba,
že všechno nahlíží tou optikou toho,
co budou ochotní voliči pravit se zkousnout,
co mu odpustí, co mu neodpustí.

Proto třeba tak vehementně se brání tomu,
aby se vracela superhrubám zdá.
Neznám jí tu kritiku, já to plně respektuju,
ale neznamená to, že to takhle politicky budeme řešit.
Nebo to zdanění a zponěkakým krůčkem
zpátky k tomu, kde se při tím snížilo.
A vy jako minister financí neuděláte to,
že byste přišel s novelou zákoná o daní spřímu,
kde byste vrátil 19% sazbu?

Ne.

Neuděláte.

A vy budete rozpočtově odpovídit?

Takže to je můžu kompromosovat?

Zhodně určitě.

Jo.

Jo.

Beré, tu inspiraci, co tedy vyhodí a co nás těch návrů,
které se k nimů dostanou.

Vy jste s ním dál i rozhovor pro respekt velký,
tak s tím určitě musel nabít nějaký dojem
se člověka, který vede,

tedy v tuhle chvíli skutečně nejsledovanější minister s tou zemi.

Tak když se bavíme o tom balíčku,
který slavnostně představila koalice
před zruha už skoro měsícem,
tak to je hodně dílo celé té koalice.

Je to prostě kompromis pěti stran.

Minister financí tam služí nějaký provozní dispečer
toho, co dáme na stůl,

jakým způsobem vypočítáme dopady toho nebo onoho.

Ale není to tak, že on by diktoval ty kroky,
že by měl nějaké viložně rozhodující slovo
v tom, jak bude ten tynální seznam vypadat.

Jo.

Ten balíček je kritizovaný z mnoha stran,
ale já mám tendenci,

jako i tu vládu chápat trošku v tom,

že to, že ten balíček je nedokonalý

nebo nějaký hodně kompromisní,

že jsou v něm třeba některé nesmysli

nebo některé důležité věci v něm chybí.

To je výsade k toho,

že to opravdu vláda složená z pěti stran
objednat pici v pěti lidech

a schodnout se na tom, jaká bude
není úplně snadná věc,
no ta bude neskladat takovouhle věc,
v pěti banevném týmu.
Tak pici si můžete objednat,
takže každý ten kousek je trošku jiný dneska už.
To je pravda,
to je pravda, ale řekněme,
že ta vláda se snažila tohle úplně
s jednu pici, nějakou kompromisní,
kterou by všichni jejich voliči byli ochotni strávit.
A je to prostě něco za něco,
když by jsme to porovnali
se situací na Slovensku,
kde se politická scéna úplně hroutí.
Taky jich jeden z problémů je,
že ta demokratická část
nedokázala udělat nějakou dohodu,
nějakou alianci.
A demokratické síly na Slovensku
závidí tomu, co se děvčeskou říkají,
že máme luxusní starosti.
Ty demokraty se tady dokázali
dohodnout a postavit vládu,
která, když jsem zbyť někstanů
rastával místo přece do HODS,
tak to vypadalo jako trošku science fiction,
že by HODS mohla vést vládu
v současné době.
Jak říkám, něco za něco,
je to pětibarevná parta,
která dělá kompromisy.
Ja tomu rozumím, na druhou stranu
je luxusní starosti říct před volbami,
nebudeme zvyšovat daně.
Já říkám, nebudeme zvyšovat daně.
A pak říkat, já jsem to tak vlastně neřekl.
Jo, jo, tak tomhle samozřejmě
má HODS trošku máslu na hlavě.
My jsme některými opatřeními snížili
tu celkovou daněvou zátěž zhruba
od 30 miliard korun.
Teď ji navišujeme od 31 miliard korun,
takže jsme zhruba na stejné úrovni.

Ale já si myslím,
že to je taková trošku vlastně strategie,
že ti voliči HODS
oni tušili trošku před volbami,
že možná to úplně nevíjde.
Myslíte?
Jo, že tam byla ta emoce
toho, že oni se staví do pozice někoho,
kdo ty daně budou bránit
ty nízké daně
do posledních chvíle.
A když to možná nevíjde,
tak aspoň tady je někdo, kdo na to myslí.
Byl to kalkul, který nějakým způsobem vyšel.
Piráti a stan
měli ve svém programu
daleko poctivější ekonomické výpočty.
Říkali, že to takhle úplně nepůjde,
snažily se to dělat přesně.
Ale ten výsledek takový nebyl.
Zvěhrál ten instinct,
že podme raději to hodit někomu,
kdo dává víc na jevo,
že se bude snažit ty daně držet nízkou.
A proto jsem mluvil o těch instinctech
zbyňka staniu,
jen se snažit držet v tu pozici dál,
dávat na jevo,
že na to myslí, že to pro něho je priorita.
A zároveň trošku
kalkuluje s tím,
že těho voliči jsou, řekněme,
trochu racionální, a že chápu,
že není možné ty daně držet úplně nízkou.
Na druhou stranu je tam ten
trik s tím, že některé daně se
skutečně snižovali, takže
bude to něco za něco.
V rozhovoru nám zbyňek staniu říkal,
že to další zvýšení daní,
pánované na rok 25,
bude zase vykompanzované
snížením někde jinde.
Uvidíme, ono se to hodně mění,

ta čísla se také mění.
Před měsícem říkal, že schodek
spočtu pro příští rok bude 210-220,
na konce je to 235,
času zhoršují.
Uvidíme, jak to bude.
To je o to, co dávají o něnájevo,
co jsou těch priority,
že chtějí držet daně nízkou.
Dokud to jen půjde, třeba to pak už nepůjde,
ale asi sázejí na to,
že jim to voliče odpustí.
Myslíte si tedy, že už před tím
volbami museli lidi s odě svědět,
že přijde takto
velký zásach,
takto velký konsolidační balíček,
že prostě přebírají, pokud vyhrají
zmou tu zemi ve stavu,
kdy na ministerstvu financí
se skutečně budou muset díť velké věci.
Tak zpulky, ano,
zpulky ne, tak oni zdědili tu
státní kasu opravdu ve špatném stavu.
Andrej Babiš, samozřejmě teď chodí
posně mou vně z velkými plagáty,
na kterých jsou ty šipky,
jak to za něho klesalo, a pak to stoupalo,
ale v těch posledních letech
to raketově stoupalo.
A zatem minule vlády prostě tady
vznikle takový jak si návik
takový, že není problém si ty peníze půjčit,
a že jsme přece málo za dlužení,
a že to není problém.
Tak ta současná vláda
se snaží tohle trochu korygovat,
a když do toho na začátku
šli, tak věděli, že tohle budou muset dělat.
Říkali to i jako program
koniec konců zbyněk
tady tvrdí, že to,
že teď nějakým způsobem
se snaží ořezávat,

rozpočet až škrtat,
že to je hovoličí na konec ocení.
Nebo je to jednoduché,
nebo je to populární,
ale i bychom to neudělali,
tak bychom jen sklamaly naše hovoliče,
ale sklamaly bychom i
sami sebe.
Že kdyby nedělali nic,
takže se mu to vymstívíc.
Prou mě klíčová na první místě
nezadlužena budoucnost.
Na konce ale škrta víc než,
nebo chceš škrtat víc než oznámil předtím asi měsícem,
protože teď se hledají
v letošním roce další,
ještě jí rok.
Tam byla předtím otázka,
jestli oni to věděli, nebo nevěděli.
Do toho,
jak měli ten svůj plán, jak vymyšlení,
tak velmi rychle přišla
válka na Ukrajině energetická krize,
to se bou přineslo spousty dalších výdajů.
Máme tady poměrně
netradeční systém,
před kterým by se ode,
si ještě před rokem křížovala,
jakože teď regulujeme ceny elektriny
a dotujeme domácnost,
to stojí spoustu peněz.
Ekonomika si nevede úplně dobře
také následkem té války,
energie jsou drahé a další způstavěcí.
Takže ta situace samozřejmě
horší, než oni si představovali.
O to víc teď může veniknout
tady tenhle plán,
že oni jsou těch, kteří dokáží
s tím nějakým způsobem něco dělat.
Všemu tomu rozumím otázka,
tedy je navazující,
za už předtím, nejzveřejněli
konsolidační balíček, mohli vědět,

protože jak říkám, už se hledajíš
krty na letošní roka, asi 20 miliard.
Měla to řešit vláda, za tím to neřešila.
Řeší se minus 10%
z vědia výsku od příštího roku.
Tohle je zvažtní.
Já myslím, že by bylo daleko taktyčtější
přijít
s nějakým jedním celým velkým
balíkem, konec konců.
Ta snáha tam trochu byla,
udělal z toho takovou trochu show,
přišli všichni ministři, odborníci,
jo, ta celá tákce trvala asi dvě hodiny,
když se konců nedeční balíček představilo.
Přesně Vistopášek divadelní představení
ve výsledku. A teď se dozvídáme,
že vlastně ještě teda potřebujeme
udělat takový předbalíček pro letošní roka,
že možná budeme muset
nějak víc, ještě šetřit v tom dalším roce.
Koli to může bude se na podzim se stavat
rozpočet, že tak už do něj to chtějí obzahnout?
Čili, tomuhle trochu nerozumím,
proč to takhle kouskují
a dávkují, konec konců minister,
financí možná trochu narazil.
Z tím, že on přišel, když oznamoval
výsledek rozpočtů za lidé našku je ten
na začátku, tohle měsíce,
s tím, že ne ten další týden
by rad ve vládě projednal nějaké další úspory
na tenhle rok. To se nepovedlo, odložilo se to.
Myslím, že ta vláda se snaží
už teď trochu řeže doživého
a tím ministři už brání
ty svoje jednotlivé agendy.
Ano, onosto nelíbí ani
ministrum této vlády.
Jak jsem řekl předtím, jako dohodla se
horko těžko nějaká
dohoda na balíčku pro příští dva roky
na té jedné pice, kterou teda všichni upekli
teď na jednu mají pec nějakou další

asi se to lec komu nezdá
ta dohoda v pěti je těžká.
Nejspíš to dopadne tak konec konců
to naznal, čoval trošku mojí mír Humpleche
v národní rozpočtové rady, že
je docela možné, že se teď
vlastně jenom bavíme o tom,
celá ta startovní linie odkud
se bude konsolidovat
jenom zvedne, protože ten letošní rok
dopadne o něco hůr, než jsme si mysleli.
A protože ten deficit za letošek
ten skutečný
ukáže ten startovací bot
pro celou to konsolidáci, tak je dobrý
si prostě říct, kde jsme.
A že ta vláda prostě s tím už nebude
moc schopná něco dělat nebo možná
v nějaké omezené míře.
A myslím, že z toho bude vidět to
a spoň pro odbornou veřejnost,
že ten letošní rok realně směřuje.
Rozhodně, působí to zmatečně,
působí to divně,
proč jsme udělali velkou show
ohledně jednoho balíčku a měsíc poté
trusíme sem a tam,
že budou potřeba ještě nějaké další úspory.
Zjišťuje možná vláda,
že to prostě nestačí,
že skutečně
jako ten schodek se bude prohlubovat,
takže i takhle velký zásah,
jako je ten konsolidáční balíček
prostě stačit, nebudu.
Mělo se, že nechtějí skončit
jako vláda, která si dala do štítu,
že je vládu rozpočtovéj odpovědnosti
hned s tím začínátených program
a zároveň, že by vyrobili
nejvyšší schodek v historii ze mě.
Jako to by úplně nešlo dohromady,
takže a ten čas běží,
ta čísla se vyvějí

z měsíce na měsíc,
chůř a chůř, takže
asi je trochu doběhl čas
a tohle mohlo myslí ministr financí
naplánovat trošku líp.
Kdyby to byla jaka omezená možnost
se dohodnout na něčem,
tak dohodli konculi dleční balíček
pro příští dva roky a
pak si řeklino a uvidíme v průběhu
roku, budeme se to snažit nějak do hnateště.
Myslíte si, že má zbyněk
stánuja nějaký dlouhodobý plán?
Myslím, že má rozhodně plán.
Má plán vyhrát příští volby
nebo nějakým způsobem a spojň úspěš
neprohrát.
A do najto zdravé pro ekonomiku této země?
Takhle.
Pořád je to zdravější,
než kdyby ten plán, myslím,
se stavovala ta druhá skupina
ten druhý blok z těch stran, které jsou teď
v opozici, která k tomu přistupuje,
takže není problém si půjčit,
jsme málo zadlužení,
nebudeme se trápit
a zvedat dlouhy dál a dálío.
Ta hle vláda a spohň
se snaží a deklaruje to a snaží
se na tom zbírat body,
že si uvidomuje,
že růzdu nekonečná.
To znamená, že vláda vý,
že do toho musí řezat,
ale že si u toho taky musí zachovat tvář,
aby to za 2,5 roku nezlomilo vas.
Je to tak určitě.
Na jednu stranu budou se snažit
snížit ten schodek a spoň o něco,
nedostace do situace, kdyby
za nimi zůstal nejhorší výsledek
rozpočtu v historii,
ale na druhou stranu budou se snažit

držet daně na nějaké úrovni,
aby pořad šlo říkat,
že je drží nízko
a s tímhle tím půjdou do těch dalších volep.
No tak uvidíme, jak to dopadne.
Uvidíme.
Tak moc díky, že jste to tady se mnou mohl probrat.
Děkuju mohl to pozvání.
Tohle už je všechno z Vinohradské 12.
z pravodajského podkástu Českého rozhlasu.
Dnes zírím nádobou
z týdeníku Respekt.
Probídali jsme ministerský osud
zbyňka Staniuri.
Jsli vás
tenhle díl zaujal,
tak poradíme kde hledat
další nejlepe
na webu irozhlas.cz
nebo v aplikaci můjrozhlas
a nebo v jakékoliv jiné podkástové aplikaci.
Vycházíme každý všední den.
Naslyšenou zítra.